

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
К-По₂ 32/2010**

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 25.03.2010. године

КОНСТАТУЈЕ СЕ да су приступили:

- заменик тужиоца за ратне злочине Душан Кнежевић,
- оптужени Шпановић Милан,
- бранилац оптуженог адв. Ђорђе Калањ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сведоци да ли су нам присутни? Босанац Мирко и Милановић Михајло? У Служби су, добро.

Судски вештаци доцент др Александар Јовановић и др Нада Јанковић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћемо да држимо главни претрес?

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се главни претрес ОДРЖИ.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се у наставку доказног поступка испитају судски вештаци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, ко ће први?

СУДСКИ ВЕШТАК доц.др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ

Судски вештак доц. др Александар Јовановић, опоменут и упозорен, изјави:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте дали Ваш налаз и мишљење у писменом облику, да ли остајете код налаза и мишљења?

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Има једна штампарска грешка коју бих хтео да исправим, последњи став нашег

мишљења пошто смо, то је грешка, односи се на Милана Шпановића све као што се и види, ето то је што бих да исправим, извињавам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи ту би уместо што овде стоји «Николе Коњевића».

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Милана Шпановића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Милана Шпановића.

Констатује се да судски вештак исправља налаз и мишљење од 26.02.2010. године и то само у тачки 3 где је грешком означен «оптужени Никола Коњевић», а треба да стоји «оптужени Милан Шпановић».

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Јесте, трећа тачка, други ред.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У преосталом делу остајете у свему код налаза?

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Да, у свему осталом и ако треба могу нешто да образложим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Можете укратко да нам кажете.

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Значи укратко, значи ми нисмо нашли у именованог постојање било какве теже душевне поремећености нити поремећаја личности који би могли да указују на неку психијатријску дијагнозу, лично смо описали можда евентуално колегиница Нада Јанковић нешто више о томе да каже, а што се тиче његове способности да схвати значај свог дела и могућност да управља својим поступцима, имајући у виду да нису установили постојање било какве теже душевне поремећености сматрамо да су оне биле очуване. Наравно и назначавам да постоји извештај раскорак између онога што сведоци говоре што је он рекао о самој природи кривичног дела, то не можемо да ценимо и да улазимо у то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, имајући у виду његов исказ, исказе сведока, дакле његов исказ који се базира на томе да је узимао апаурине, да је пио, да ли би у том случају значи имајући у виду све то његова способност да схвати значај била смањена или не?

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Сматрам нису биле у битном степену смањене имајући у виду његово понашање, његову пажњу, сврсисходност његових поступака, значи он је могао да расуђује и да управља својим поступцима, евентуално можда ако је то нешто релевантно за суд, уколико је узимао апаурин или је ако пио, опет с друге стране имамо ако се узме његов исказ да је возио, да је стигао где је намерио, да је после комуницирао телефоном, комуницирао са

људима, неки се тамо официр, опет то указује да иако је био под дејством евентуално неке од тих психоактивних супстанци које он спомиње оне опет нису у битном степену реметиле његово понашање, његову способност расуђивања да схвати шта се дешава, да контролише своје поступке. Опет с друге стране ако се пође од, исто знате сад ми имамо две приче, сад да пођемо од исказа сведока да је он дошао у неку ћелију, нашао ту ћелију и разговарао са одређеним човеком, изашао, опет његово понашање и по једној и по другој причи, ја не улазим уопште у кривични аспект тога што се њему, на то немам право, али значи ни у једном ни у другом случају ми немамо елемент на основу којих би расудили да је он био душевно болестан човек или да је у стању било какве теже душевне поремећености, због тешег поремећаја душевног здравља у то време био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро хвала, да ли има питања.

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Мислим, личност је претпостављам исто тако значајна па евентуално да не бих ја ту дужио боље ће то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево само да видимо да ли има питања за вас, изволите.

АДВ.ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Само једно питање, односно тумачење, у овој анализи личности претпостављам да вештак ће моћи одговорити, дакле описује Шпановић Милана и његов однос са оцем, каже, прича о мајци, каже мајка.

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: То је његова прича, оно што је нама он.

АДВ.ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да, да, али и ваш некакав закључак. Оца испитаник описује као ауторитарног, агресивног, импулсивног, доминантног, у односу са оцем карактерише страх и повиновање његовој вољи за коју се ви изјашњавате као хиперадаптација. Па је моје следеће питање, ви сте дакле објашњавали однос Шпановић Милана са оцем. Какав је однос такве личности ако је већ формиран однос са оцем, са другим лицима који имају одређену команду, одређену позицију, да не кажем власт у неком тренутку а враћам се на.

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Разумео сам. Најједноставнијим речима, значи ради се о ајде да кажем једном патријархалном васпитању и једној особи, ајде да кажем која је патријархално васпитана и који има један ајде да кажем однос према ауторитету који произилази из тога, значи нека особа која, ајде да кажем, је склона да у неким ситуацијама прихвати ауторитет који му се намеће, да није неко ко перманентно тај ауторитет доводи у питање, ако је тачно као што он каже. Он је човек који ће у ситуацији некога ко му намеће

ауторитет да се повинује том ауторитету наравно. С друге стране то опет рађа неке психолошке, унутрашње тензије које смо ми и описали. Он је патријархално васпитан, и ајде да кажем склон је да се повинује том ауторитету и због тога и трпи, има унутрашњу трпњу.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Тако је, добро.

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Не знам да ли могу то јасније да кажем.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: То је то, схватио сам апсолутно све.

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Што се тиче, то се ради о његовој личности ја бих молио евентуално са психологом да разјасните.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Довољно, нема потребе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко има питања?

СУДСКИ ВЕШТАК др АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ: Надам се да сам био јасан и кратак.

Судски вештак др Нада Јанковић, упозорена, опоменута, изјави:

СУДСКИ ВЕШТАК др НАДА ЈАНКОВИЋ: Ја такође остајем при тимском налазу и мишљењу, е сад једино ако има неких нејасноћа везано за профилисање личности, ево могу да одговорим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема питања. Немам ни ја за Вас питања, детаљно је све наведено у налазу и мишљењу. Хвала Вам. Трошкове да ли сте доставили?

СУДСКИ ВЕШТАК др НАДА ЈАНКОВИЋ: Јесте, то ћемо дати доле у седмици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете, ако сте донели трошковник можете нама приложити за спис.

Судски вештаци достављају трошковник у писменој форми од 25.03.2010.године.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ИСПЛАТИТИ судским вештацима по трошковнику који је приложен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Довиђења. Хвала и вама. Добро.

Веће је усвојило овај ваш предлог за саслушање сведока Босанац Мирка и Милановић Михајла. Првобитно смо одбили предлог, првобитни предлог да се саслуша Босанац Мирко из разлога што су околности на које сте предложили нисмо сматрали да су неопходни, али сад на ове друге околности које сте предложили е то смо прихватили. Тако да ето саслушаћемо ова два сведока.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се испитају сведоци Босанац Мирко и Милановић Михајло.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете молим вас позвати сведока Босанац Мирка.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан господине Босанац.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Добар дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете рећи Ваше пуно име и презиме.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Мирко Босанац.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које године сте рођени?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: 1966. у Новској.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оца?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Од оца Остоје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је Ваше пребивалиште?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Хртковци, Иве Лоле Рибара 40.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте по занимању?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Пољопривредни техничар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли познајете опт.Шпановић Милана?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте у сродству?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте позвани у својству сведока, као сведок дужни сте да говорите истину, давање лажног исказа је кривично дело. Нисте дужни да одговарате на питања уколико би неким својим одговорима изложили себе или ваше блиске сроднике тешкој срамоти или знатној материјалној штети. Да ли Вам је то јасно?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја бих Вас замолила да прочитате текст заклетве.
СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан, говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви знате зашто сте позвани, је ли тако? Овде је оптужен Милан Шпановић због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва, везано је за временски период од почетка октобра месеца 1991. године до краја јануара месеца 1992. године. Шта Вам је познато, испричајте нам све што се дешавало у Старој Градишки, бранилац ће Вам детаљније поставити питања, пошто је био то предлог браниоца да се Ви саслушате као сведок. Где сте били у том временском периоду од октобра 1991. па рецимо у том интервалу октобар, али претходно ја бих Вас молила да нам опишете када је дошло до оружаних сукоба на тој територији, под чијом влашћу је Стара Градишка била, и све о томе што знате везано и за Казнено поправни дом у Старој Градишки.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па до сукоба је дошло, у ствари није дошло до сукоба него је хрватске снаге Збор народне гарде и тај неки њихов МУП су напали село Рајић и села Боровац и Лађевац у низу према Окучанима 16. августа 1991. године у поподневним часовима. Пошто народ није био организован ми смо се једноставно повукли у шуму и жене и деца и мушкарци сви, ту смо се нешто мало самоорганизовали, 17. августа смо се вратили у то наше село, село Рајић, заузели па неке положаје, центар, шта ја знам шта је то било као сеоска стража нека. Е то је у принципу тај почетак сукоба. За Стару Градишку конкретно не знам ништа. Овога човека што се овде оптужује познам изузетно добро, дружили смо се од малена, од мале ноге. Мислим да то што се њему ставља на терет да он то није ни 0,3% мого направити, сви смо ми тамо за нешто криви, да се не враћамо, једноставно да нас тамо нема. То је у принципу то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите браниоче.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Ја бих се вратио на овај први почетак дакле управо из разлога због којих је сведок и предложен да се саслуша. Везано за то ваше организовање ако можете мало конкретније да објасните, ваша улога, улога да ли вам је позната Шпановић Милана на самом почетку дакле тог од 16. августа када се догодио тај напад па надаље. И ако можете ближе објаснити те ваше контакте, ваше познанство са Шпановић Миланом од када датира и како се оно развија, како се одвија?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па овако моје познанство са Шпановићем знам га од када и себе, буквално од кад памтим и

Шпановића. Пошто сам долазио у прву кућу до њега ту моја сестра од тетке је ту имала свог брата опет од своје тетке, па смо долазили ту дружили смо се као дјеца, као момчићи, као младићи, као већ ајд нисмо били неки зрели људи али до почетка тога рата. Кад је био, изузетно миран човек, није био склон инцидентима, није био не знам ни ја алкохоличар, није био неки рабација сеоски, то свако село има свог рабацију али он није био такав. Од почетка, сам тај почетак рата мислим да кад су ишли и пуцали по тим нашим кућама, пошто је то народ сељаци био код својих кућа и углавном се то бјежало према баштама, према брду, то су нас нас бабе училе, каже ако дођу усташе бјежете у брдо. И онда је њега ту у том бјежанији чак мислим закачило по нози један метак и после у самој тој самоорганизацији нашој то се није знало ни ко пије, ни ко плаћа, ни како ће то, ни шта ћемо. Мислим да чак он ту, њега нисам на тој првој нашој сеоској стражи нисам га ни виђо, отишли су пошто су имали у кући мало дијете, снају, ћаћа, мати, отишли су за Босну за Србац. Доље знам од пре да су, да им је нека тетка из Србца долазила да је имала кућу тамо и да су они долазили, и да су они отишли тамо. Та наша самоорганизација није била обавезна, дођеш, не дођеш, углавном смо ко је долазио, долазио данас, сутра не дође и тако, није било неке устројене војске да смо ми сад имаш своје мјесто мораш доћи па ако не дођеш неко ће те за нешто казнити или за нешто ћеш одговарати, нема то није било, све до доласка тог бањалучког корпуса, не знам кад је то било пред крај септембра мјесеца да је тако било.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли сведок познаје, дакле присуство Шпановићево у тој или како рече сеоској стражи или некој да кажем организацији око одбране села Рајић и село Боровац? Да ли му је познато његово појављивање и његово учешће у свему овоме?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Шпановић је, његов рођени брат који је погинуо, је био ту више, више сам њега сретао, али сретао сам и Милана тамо негде у септембру месецу један, два пута, у центру, не у центру села него ту око неког старог диска, ту је била као нека једна од тих позиција сеоске страже где је требало бити, срео сам њега онако био човек испрепадан, клонуо духом, шта ја знам, ни до чега му једноставно није било, не занима га рат, после тога сам и чуо био је два, три дана, пет, колко је био ту и завадили су се нешто тамо, пошто су ту били људи склони свађани и био је присутан огромни страх је био присутан код свег народа, није било неких хероја сад да неко може нешто рећи теби, да нареди неко мени или ја некоме, то је све било на добровољној основи. Чуо сам да се он завадио са тим једним од тих организатора као наших који су били мало испред нас и да је бацио пушку и да је отишо кући.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Кад је то било временски период, да ли се сведок може отприлике одредити, ако се сећа?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Кад? То је било, тачно кад је било не знам али је било у првој половини септембра мјесеца, сад тачно време.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Ко је од дакле ту вас присутних био да кажем у том самом почетку одговоран за организацију и спровођење тих да кажем ваших мештана у одбрани или заштити села у почетку?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па у одбрани и заштити села да ли је неком неко био одговоран ја не знам, али је био Милан Милашиновић, он је био неки, ето као ајде, као командир неке те наше чете сеоске, шта ја знам, како би се то могло назвати. Био је поштар наш један од тих командира водова али он је исто био нижи шта ја знам ту, једноставно однети неком да једе или тако нешто. Био је Брујић, он је био наставник у селу.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Е сад пошто каже да је, сведок говори о тој некој организацији сеоске страже итд., помињао је и територијалну одбрану, шта значи конкретно територијална одбрана и присуство територијалне одбране на тим просторима, како он има сазнања да је формирана територијална одбрана и каква су му сећања везано за територијалну одбрану и припадништво територијалној, прво самог њега, дакле какав је његов пут био у тим данима, месецима за овај период о којем и сведочи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, Ви сте прво говорили о томе да сте се самоорганизовали.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је било у августу месецу. Шта то значи самоорганизовали? Да ли су сви војно способни мушкарци били укључени у ту неку одбрану како Ви кажете или шта то значи?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: По моме схваћању самоорганизовани значи се то да свако ко је мислио да треба тамо бити он је ишо. Није нико нас сад организовао војно способне, ко је могао проценити да ли сам ја војно способан или он или било ко, него ето тако прошли су кроз село пуцали су. Значи ненормална је ситуација, чим је ненормална ситуација, и ми смо на неки начин да се тај наш народ заштити, то се ја сматрам самоорганизованим, а та територијална одбрана буквално кад је дошла у Западну Славонију дошла је негде пред крај деветог и почетком десетог мјесеца кад је тај бањалучки корпус дошо, онда је то војно устројство већ било како да назовем па да војска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви кажете пред крај септембра 1991. године је формирана та територијална одбрана.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Буквално територијална одбрана као организациона јединица војске, да.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Е сад, дакле мало нека ближе објасни, по чему он то закључује да је била формирана територијална одбрана, на основу којих то сазнања?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па закључујем по томе, поставите по неким мојим сазнањима, по причи коју сам ја чуо и тако што ја знам, основан је најпре штаб територијалне одбране у Окучанима и онда је постављен за команданта, сад тачно време не знам, али значи почетак октобра крај септембра, долази тај бањалучки корпус.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је био командант?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Командант у Окучанима не знам али за Рајићу поставит је Губић Слободан то знам, а тај у Окучанима то је био као општински неки штаб па тако да, долази војска, кад је та војска дошла онда смо ми већ постављани смо, прављени су спискови шта ја знам, формиране су неке јединице или шта је, допуна од наших људи који су војно способни, сад који су војно способни ишли су на допуну тог бањалучког корпуса специјализовани ти тенкисти, шта ја знам, минобацачлије, специјализовани ВЕС-ови ти из војске.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли су била каква примања, плате, дневнице?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па ја сад не могу рећи али мислим да је за мјесец октобар, већ почетком једанаестог мјесеца новембра да је већ била плата, да је већ ту била та прва плата била негде почетком једанаестог мјесеца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од кога сте Ви добили плату?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Добио сам је ваљда од војске.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од војске?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па ја, од тог бањалучког корпуса.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па како се то одвијало, где, како, ко вам је делио плате, како је то ишло?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Ја не знам именом и презименом дао, али знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не мислим именом и презименом.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: У команди села, у селу Рајић команда је била тога неког нашег, не нашег него била команда те једне јединице војне, ту је било и представника тих као сад ТО-а сад што се дијеле и била је благајна. Једноставно дошо је неки војник са торбом пара, сјео, узео спискове чита, дођеш, потпишеш, узмеш паре.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Даље, када је каже он формирана територијална одбрана, да ли се његова позиција мења, односно његов положај, његова дужност као припадника територијалне одбране, дакле да ли се помера

његов положај, да ли се помера његово место или мења његово место у јединици, каквих ту је промена било?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па ја остајем и даље војник, остајем исти онај који сам био, е сад само што је то мало организованије и приликом шта ја знам тих давања неких, држања положаја и давања стража сад има ту измешано и војника који су дошли из Републике Српске једноставно у томе се примећује да је то нешто друкчије, да је то сад организована војска, значи идеш, не знам дан си на том положају, па два дана идеш кући или у принципу то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е сад кад би то било долазак војника Републике Српске, то је касније, то је касније?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Долазак војника би дошао с бањалучким корпусом крајем септембра почетком октобра мјесеца негде ту, сад ја не могу тачно рећи али ту је крај септембра мјесеца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А кад је створена Република Српска?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не знам ја да ли је то била Република Српска, они су дошли из Босне.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: А да ли је то било, то је била војска углавном, организована војска која је дошла.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли, дакле, он види Шпановић Милана у тој организацији као припадника територијалне одбране?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не, Шпановића ја, ја Шпановића нисам видио, тачан датум знам кад сам га видио, а знам зато што сам размишљао о томе кад сам прочито у оптужници, видио сам негде 06., сад да ли је 05. или 06. септембар срели смо се ја и он због тога што је била сахрана. Био је један тај минобацачки напад од стране те хрватске војске, не знам ни ја кога већ и погинуо је мој зет и онда смо на тој сахрани били, ту смо ето тако као са људима попричаш, здраво, шта има, каже и онда ми је реко да је, мислим да је то било 06., као јуче ми рањен брат, не знам ништа за њега, рањен је у Воћарци, наводно одвежен за Бања Луку то су његове ријечи, не знам ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 06.септембра Вам је рекао да му је брат рањен?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не, 06. октобра, ја говорим о октобру мјесецу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте 06. октобра, спомињали сте 06.09., добро.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: 04.октобра је погинуо мој зет Чардарац Боро, да ли је 05. или 06. ја мислим била сахрана, да је било неко потписано, не знам ко је с ким потписао неко примирје, али углавном смо сахранили те мртве, била су четири погинула и то смо сахранили на

сеоском гробљу и ту у подножју сеоског гробља сам се срео са њим. То знам јер сам онда чуо од њега да му је брат страдао дан пре, значи 05.октобра.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли се он тих дана виђа са Шпановић Миланом, дакле након погибије његовог зета, рањавања брата?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па сретали смо се, пазите то кад, то село наше није велико и ту кад умре неко од 60 година то је младо, а камоли неће бити младо кад погине неко од 30 или од 25 или не знам његов брат од 30 година рањен, онда се сретнеш тако. Ја сам одлазио код те тетке шта ја знам сад пар дана заредом и сreto сам и њега ту, одлазио до њега да видим шта има, како брат. Био је сам код куће, човек утучен, убијен, не знаш, ја сам размишљао шта бих ја радио у његовој позицији, не знаш куд да кренеш не знаш ког да питаш, а никако не можеш допрети до неких информација, а ту смо се сретали и долазио је он код те моје тетке пошто ето кажем тако смо се дружили од малена смо се дружили па смо у том смислу.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Добро. Судија, сад да се вратимо везано за овога, за саму, дакле за брата Жељка, он је рекао да је био припадник територијалне, мислим да је кренуо нешто да објашњава везано за породицу, да ли су била некаква правила везано за тај период ако има више мушкараца из неке куће да ли сви морају бити мобилисани или је била некаква привилегија ако је неко учесник погинуо, рањен итд., да ли има тих сазнања?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па имам, у принципу је било код нас у том мјесту и тим околним нашим селима то је све једно мјесто, не једно мјесто него је везано низом. Ако сад рецимо имају два рођена брата, па свака од та два брата има по два сина, па се увијек гледало да се неко од те породице на неки начин, није се то ни узимало за замјерити ако не оде негде добровољно или да се ако се већ нешто организује да се стави у неку да се макне мало баш из тог центра где се може изгубити глава, и тако, а пошто је њима један, његов један брат од стрица погинуо са 20 година, пре рата, онда је то била већ породица која је доста трагична, како да вам кажем, доста трагично сматрана у том селу, шта треба више неком да се тако нешто деси.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли сведок познаје оштећене Богуновића, Филиповића, Квочића, Богуновић Туру, Квочић Јосипа, Филиповић Луку?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Ја те људе знам из приче, и можда би их из виђења кад бих видео, е сад да неко каже ето то је тај ја бих можда рекао да јесте ако га препознам, а да их баш ја сад нешто знам лично не.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли је чуо, односно да ли има сазнања везано за њихову судбину, дакле тих месеци октобар, септембар, оно о чему зна посредно, непосредно?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: За њих лично не знам ништа, пошто од, значи половине ајд од 01.09. било је тих минобацачких напада и нисмо се ми без неке преке потребе баш пуно ни кретали нешто да смо сад, гледаш тамо где да сачуваш главу и за њих нити сам имо прилику да их сретнем, нити сам ја њих срето прије рата, ни у рату, а ни после рата, тако да. То су људи старији колко ја сам прочито у оптужници, ми нисмо имали неких додирних тачака.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли има сазнања да ли су они лишени слободе, да ли их је неко лишио слободе, привео, оптужио?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: То сам чуо, е сад кад је тачно то било не знам али да су као приликом уласка те војске, што сам ја реко да је Република Српска, у ствари сад сам, није него та ваљда ЈНА, да је неко од њих, да ли је тај Квочић пуцао на санитарско возило, то су приче које сам ја чуо у селу, да је пуцо па да су да ли су их војна полиција затворила притворила, али углавном у томе смислу, нешто конкретније не нисам, немам сазнања.

Адв. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Добро. То би била моја питања у односу за овог сведока.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да Вас питам пре него што тужилац крене са испитивањем, спомињете оптужницу да сте видели неку оптужницу.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одакле, како, где сте видели?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Видео сам на Интернету.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На Интернету?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: До кад сте Ви били војно ангажовани у то време?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Ако сматрате војно ангажовање ту самоорганизацију, те сеоске страже, био сам скроз од почетка значи од 16. августа 1991., до 01. маја 1995.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Ви сте рекли о самоорганизацији али сте рекли нешто и о томе да је почетком, односно крајем септембра почетком октобра дошао бањалучки корпус ЈНА и да је то већ било организованије, па Вас питам након тог доласка бањалучког корпуса да ли сте били ангажовани у некој јединици и конкретно на каквим положајима и задацима?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па био сам ангажован као припадник те територијалне одбране на том положају према Новској, онда сам био имао сам радну обавезу пошто сам пољопривредни техничар па је било неке потребе у ПИК-у «Окучани», па сам био не знам од 1992. године сам био припадник МУП-а Крајине.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: За Милана Шпановића рекли сте да сте га видели задњи пут 05., 06. октобра 1991. године.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Видио сам га тад, видио сам га и после.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У смислу његовог војног ангажовања?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не у смислу његовог војног ангажовања, ја сам га 06. видио на гробљу, да ли је био војно ангажован тад мислим да ли је, да ли није, не знам, тад. Али знам да је негде у половини септембра мјесеца дошло до те свађе кад су се завадили.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То сте рекли. Реците ми после тог догађаја и после тог виђања да ли је Милан Шпановић, да ли уопште знате, да ли се сећате, био ангажован у територијалној одбрани или било где у ЈНА или било какво војно ангажовање или било шта друго, значи након тог октобра када је рањен његов брат па после се десило то?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па ја знам сигурно да је он био ангажован у Црвеном крсту, то знам сигурно тамо негде од половине једанаестог мјесеца.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Од половине једанаестог?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Од половине једанаестог 1991. па до кад, не знам тамо до пролећа, лета 1992. и онда је био заједно са мном у полицији.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Био у полицији?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да, у милицији. То је значи био у милицији Крајине негде шести, седми мјесец 1992.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па до?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па до 01. маја 1995.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи да ли можемо да кажемо и да закључимо да сте ви у свом том периоду се виђали са њим?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, а реците ми то када сте рекли да је то почело да буде организованије доласком бањалучког корпуса, реците ми да ли сте ви задужили униформу у то време или оружје?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Нисам задужио, оружје сам добио негде тамо иза десетог, 10., 11., 12.август, а униформу сам имао своју од пријашњег резервног састава војске, оне бивше СФРЈ док је била.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да, јасно. Реците ми да ли је, ко је одредио да Милан Шпановић буде у Црвеном крсту?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па не знам тачно именом и презименом ко је одредио али је одредио неко у том штабу из тог разлога што су, сматрало се као позадина то и сматрало се да ту нема толке шансе да се изгуби глава да се упропасти та породица још горе него што је упропаштена, е сад ко именом и презименом не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи тај Црвени крст се сматрао позадином?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па да, то је позадинска, магацин Црвеног крста, шећер, брашно, уље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли то припадало исто територијалној одбрани или како бисте Ви то рекли?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Вјеровали, не, не знам коме је припадало, не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, а реците ми молим Вас да ли знате да ли је постојао неки прихватни центар, сабрини центар, затвор или тако што у Градишки?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: У Градишки?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Старој Градички?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Тамо је био затвор од памтивека.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Од памтивека?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да, тамо је затвор био, а ко је био газда у том затвору од 1990. године до сад, ја стварно не знам, нити сам одлазио ни прије, ни у рату, ни после рата, стварно немам сазнања.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате да ли је неко од лица из Вашег села био у то време у том затвору у Градишки?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А везано за овај оружани сукоб?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не, не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекли сте да је Квочић по чувењу, је ли, пуцао наводно на санитарско возило и да је био од стране војне полиције због тога да ли ухваћен, да ли задржан и тако даље. Да ли имате сазнања да је он можда боравио у то време?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не. Сазнање имам то што сам прочитао у оптужници на интернету, то сад после, али у том моменту тих сазнања нисам имао и нисам уопште знао да ли је тај затвор у функцији тад.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Реците ми, рекли сте да познајете од малих ногу Шпановић Милана, да је миран човек, да је повучен итд., реците ми након тога што се десило Ви га виђате све до 1995. године,

колико сам схватио. Да ли је он негде у то време користио алкохол, био склон неким понашањима свадљивим итд., после тога што се десило или уопште како бисте описали његово држање након те несреће која се породична десила?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Што се тиче алкохола, сви смо користили алкохол. Да смо се нешто посебно опијали, то сам рекао нисмо. Пило се као и сад нормално кад дође човек у кућу да га понудиш ракијом, а он је, не само он него и његови родитељи, мајка и отац, мада је и отац био ауторитативнији па је некако то мало друкчије подносио, али они су били сломљени људи. Сва та прича која се почне водити кад се десет речи каже, каже покојни Жељко, увек је то била та, ту се завршавало. Настављала се прича о том покојном Жељку он је овако, он је онако и тако, а да је он био нешто агресиван нема шансе, једноставно немогуће.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је он у то време се лечио од алкохола или да ли знате нешто око тога?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Од алкохола?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Није се никад лечио.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Није се никад лечио?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не. Није био алкохоличар, како да се лечи.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Није био алкохоличар?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Хоћете само рећи молим Вас, Ви кажете значи у прво време Ви сте се самоорганизовали, како сте оружје набавили, јесте ли свако ко је имао своје и како је то ишло?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Није имао свако своје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А како сте се онда организовали?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па неко нас је наоружао, ко је, не знам, али знам да једно вече ту, кажем негде у пред половину августа (10., 11., 12. до 15) не знам, конкретно до увече мене је звао комшија «ајде изађи требам те нешто», пошто је мени отац већ мало био болестан, ја сам био као нека та мушка глава у кући, изашао ван и каже ајде ту горе има један пољски пут, узми пушку, кад смо дошли тамо има неки «ТАМ-ић». Не знам ни ја. Камиончић стоји, сад неки људи ја их не би сад, никад нисам ни знао ни ко су нити ме је претерано занимало а сад поготово, нисам никад ни размишљао о томе а били смо припремити, читав народ тај тамо је био припремит за ту пушку преко телевизије, преко новина, тако да смо ми били више испрепадани.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е, сад кад је формирана Територијална одбрана, како је то изгледало? Да ли сте ви негде пријављујете, да ли су се правили спискови припадника Територијалне одбране, како је то изгледало?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па никакви јавни спискови се нису правили јер да спискови су прављени то знам, а то може свако закључити зато што је та плата давана по неким списковима, а ту је углавном било организовано по водовима. Каже, сад, вероватно је постојао неки списак, ја га нисам правио, нити сам га видео нити сам негде да ми неко негде нешто уписивао у неки документ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, јесте ли се Ви пријавили, како то иде је ли неко мора да се пријави да би га имао у евиденцији?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Ја сам био ту, дошла је војска, формира се тај наводни ТО, значи девети, десети месец тамо почетак, крај деветог, почетак десетог, ја сам ту, вероватно ме је неко негде уписао као у том ТО, на тај начин је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли Ви пре тога били запослени до ових сукоба?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И шта се после тога десило кад су кренули сукоби?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Ја сам био запослен у град Новска, који је остао с оне стране барикаде, тако да ми више нисмо, нико, не ја, него нико из тих српских села није ишао на посао у хрватске те градове који су били под.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, искључиво плату сте од војске добијали?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Искључиво.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то је било до краја, је ли тако?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: То је било ја не знам до кад, али углавном је читав тај рат, кроз читаво протезање тог рата, значи од једанаестог месеца, ајде узећемо нек је једанаести, читав рат се провлачила нека плата. Е, сад да ли је било од владе Крајине, од Републике Српске, од ЈНА, ја то не могу прецизно рећи. Углавном, увијек је била нека плата и то није била плата само за припаднике ТО, плата је била углавном за све и увек се гледало ту, то знам и 1992. и 1993. и увек се гледало ако у кући нема нико, било је кућа које једноставно нису биле ни за рат ни за рад, али увек се гледало дај стави га негде, увек га је неко неког стављао тамо да извуче ту несретну плату, колика је толика, не знам да купи бар цигара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците, тада када сте видели Милана Шпановића везујете за период 06. октобар, како је он тада изгледао, да ли је имао униформу, да ли је био наоружан?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Наоружан није био. Да ли је имао униформу, не знам, изгледао је врло јадно, врло јадно је изгледао тај пут пошто смо прво били на жалости а друго десила му се трагедија тако да је сломљен човек више био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одакле Вама сазнање да је он пребачен у Црвени крст?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не знам да је пребачен у Црвени крст али сам га виђао ту у томе магацину Црвеног крста сам га ту виђао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је тај магацин и од када тај магацин Црвеног крста је постојао?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Од кад је постојао не знам, тачан датум не знам. Значи, а вероватно је постојао негде ту од почетка једанаестог месеца, углавном у првој половини, до прве половине једанаестог месеца је негде морао бити оформљен, а знам зато што је то кућа преко пута једне куће у коју сам ја долазио свакодневно, а налазила се од моје куће једно 800 метара далеко, тако да сам га ту често пута виђао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У том магацину?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: У том магацину и долазили су, знам да је ишла баба, требало је не знам шећера, нестало је сирћета па иде тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е, сад да ли знате још неког да је ту радио у Црвеном крсту у том магацину?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па знам било је, ја мислим да је био Никола Милашиновић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Никола Милашиновић, био је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта је он био?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Како мислите?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је и он био у Територијалној одбрани?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Ма био је, виђао сам га у том магацину, у том магацину сам га виђао, а шта је био не знам, о томе стварно не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате још некога?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па мала ова Арбутина, не знам како јој је име, била је та једна цура жена, цура, њу сам ту видео, шта ја зна, ето то су ти људи, није ту било сад не знам 20 људи, било је њих можда троје, четворо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли је било још неког кога знате да је био у тој Територијалној одбрани, пошто кажете да су вођени спискови, да сте били ту, да сте се организовали, да ли је још неко од припадника, да ли

је било ко од припадника Територијалне одбране био упућен у магацин Црвеног крста?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не разумем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је неко још, Ви сте рекли, објаснили сте да је Милан Шпановић, након што му се десио тај случај са братом да је тада повучен и да је био у Црвеном крсту. Да ли знате било кога још ко је био ангажован војно да је отишао у Црвени крст, магацин Црвеног крста?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Па не знам да ли је тај Никола био војно ангажован или је био човек у пензији, да ли је он био војно ангажован али виђао сам га, углавном био је на тим, па сад да ли је био на стражама не могу да се сетим, ја сам га негде сретао али сам га у магацину том виђао и ја сам онда сматрао и сад сматрам да је све то било исто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је то исто?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: И Црвени крст и војска и Територијална одбрана и све је то било исто, разумете, само што су ти људи били у позадини, као што је неко био кувар у кухињи и гулио кромпир, али је исто био у војсци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате сазнања од кога је примао плату Шпановић?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Да ли је примао плату не знам и од кога је примао плату не знам, али мишљење је моје да смо ми ту плату сви некако примали. Ја не знам од кога сам ја примао плату.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то сте објаснили. Да ли имате још нешто да изјавите?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Имам да изјавим само то, то што се овде овај човек, ако смијем рећи своје мишљење, ставља на терет, сто посто био бих сигуран, могао бих потписати овде сад пред вама да он то није могао направити. Не да није могао направити што се тиче физичке снаге него психичке, то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има још питања? Да ли Ви имате неко питање? Немате питања. Добро, хвала Вам господине Босанац. Само ми реците Ваши трошкови, Ви долазите из Хртковца, по мом неком извештају 1.200,00 динара, да ли то покрива неке Ваше трошкове?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Не узимам ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нећете?

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Мени ће бити драго ако сам успео овом човеку помоћи о свом трошку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Хвала Вам лепо.

СВЕДОК МИРКО БОСАНАЦ: Јесам ли слободан?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете ићи, хвала.

Сведок трошкове не тражи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете позвати Милановић Михајла.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Ако само дозволите једно објашњење пре него што дође сведок везано за ову алкохолисаност пошто је тужилац поставио питање за алкохолизам Шпановић Милана. Дакле, ја сам на овом једном главном претресу рекао да се, то је била моја изјава да се Шпановић Милан лечио од алкохолизма. Ја сам се њему извинуо након тог претреса из простог разлога што сам био можда преоштар у тој мојој некој констатацији. Међутим, оно што је извесно и што је евидентно, дакле, Шпановић Милан је конзумирао алкохол од 1991. више, све више и више. Колико сам га ја схватио 1994., од 1994. године он уопште не конзумира алкохол, значи ни кап алкохола. Пре него што ће престати да конзумира алкохол, значи он је одлазио код лекара, никад се није лечио у установи специјализованој за болести и зависности од алкохолизма.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Морам да интервенишем, ово као да је завршна реч.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Није завршна реч, мислим колега ово добронамерно чиним не мислећи да ћете Ви то тако схватити заиста.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У транскрипт јесте ушло.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Ја сам се њему извинуо после тога заиста и ево сад дајем објашњење, мислим да радим коректно то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сасвим је у реду Ваше објашњење.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Његову урачунљивост, он је урачунљив. Према томе, Ви сте након тога одредили вештачење, нисам ни очекивао да ће бити другачије, према томе нисам ни поставио питање у вези тога, али кажем за ово да не би било да се сада користимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Може.

Добар дан господине Милановићу. Станите овде за овај пулт.

ИСПИТИВАЊЕ СВЕДОКА МИЛАНОВИЋ МИХАЈЛА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Милановићу, реците Ваше пуно име и презиме?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Милановић Михајло.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које године сте рођени и где?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: 09.05.1955. године, Милисавци, општина Новска, Хрватска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете још једном да кажете где сте рођени, у?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Село Милисавци, општина Новска, Хрватска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оца?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Адама и мајке Петре.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте по занимању?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Зидар, грађевинска, средња грађевинска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је Ваше пребивалиште?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: У Лештану, општина Гроцка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Адреса?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Улица Раван, Лештане, 101-Ц.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Милановићу, познајете ли оптуженог Шпановића?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Познам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте у сродству?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте у сродству?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте позвани у својству сведока, као сведок дужни сте да говорите истину, давање лажног исказа је кривично дело. Нисте дужни да одговарате на питања уколико би одговорима себе или неког Вашег блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или пак кривичном гоњењу. Да ли Вам је то јасно?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Јасно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, дужни сте да нам о свему испричате што Вас питамо, ништа не смете прећутати изузев у овом смислу како сам дала упозорење.

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја бих Вас замолила да прочитате текст заклетве наглас.

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан говорим само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо. Ви сте предложени од стране браниоца оптуженог Шпановића да се саслушате у својству сведока на околности војног ангажовања Шпановић Милана па нам испричајте све што Вам је познато у вези војног ангажовања, у вези дешавања на територији на којој сте Ви били, када су почели оружани сукоби, па нам испричајте нешто о томе?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Код нас је почело напад на, ми смо били нападнути 16.08., то је кренуло екипа те МУП-а Хрватске, те

војске од Новске, Грабовац Стари, Пакленца, Воћарица, Јазавца, Рожданик, Рајић и Боровац. Ту није нико давао отпор, ми смо били цивили, значи нико није давао отпор, они су дошли да иду кроз Окучана, кога су видели пуцали су на њега и тако узнемиравали, заплашивали, застрашивали нас. Ми смо се склањали, отишли смо према шуми горе и онда смо се договарали да се самостално организујемо, да морамо неке сеоске страже на улазу у места да морамо да правимо јер страх је, они су пуцали, чак су тог истог Милана Шпановића ранили, Ђуру убили у свом дворишту и тако. Они су онда се вратили јер је ту било место Лађевац, ту су већ били ставили барикаде, они су се одатле вратили назад и онда смо ми после тога се организовали, самоорганизовали, значи нико нас није присиљавао за ту одбрану нашег села, сами смо се били организовали и почели смо да идемо на страже, на улазу копати ровове и тако. Тако је то настало, Милан после тога није био са нама, он се прикључио касније, није дошао кад смо ми јер је после дошао на крају осмог мјесеца месеца, почетком деветог, то вам ја сад не бих могао баш рећи, то има већ времена. Кад нам се прикључио био је можда 20 дана, 3 недеље, не знам отприлике ту и одједном је одустао, каже ја више нећу и опсовао је нешто и бацио је пушку тамо код тог споменика нашег у Рајићу и код тог старог диска бацио је пушку на траву и отишао, јер послѣје Милан Шпановић је отишао у Црвени крст да ради тамо са Љиљом Арбутином и са Ђуром Рађеновић, мислим да је тако. О томе ја нисам ништа знао, Милан кад ме назвао прије једно 2 месеца, добио је број телефона ваљда од својих кумова, од кога и питао ме је л' могу да дођем да кажем кад је он био код нас, у које време. Рекох могу, ја говорим истину, не плашим се ничег да не кажем. Ја сам дошао да кажем стварно да је то био угледан дечко и никад није имао с никим проблема. Што ми он прича за те људе који су га, не знам шта приписали то, ја познам и те људе, ја сам радио као поштар, ја познам све једног човека, морате мислити од Новске до његовог крај села сваког знам и дете и човека тако да нисам никад чуо ни за његове родитеље ни за њих да су били лоши.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имате ли још нешто да изјавите? Изволите браниоче.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Ако сведок може да објасни тај сам почетак, односно организацију те сеоске страже или организацију мештана и грађана села Рајећево и Боровац, његова улога да ли је ту неко био ко је, да кажем, био некакав командир или претпостављени на том самом почетку, до када је то самоорганизовање трајало, каква је била одговорност тих припадника, дакле тих стража, да ли су морали сви да долазе на стражу, мало у вези тога ако може, ако се сећа сведок?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Ми смо се, кажем, самостално организовали, нико није био дужан ни присиљен да ми морамо јер смо ми били мјештани, нисмо били под ничијом командом такорећи, значи ми смо мештани сами формирали ту одбрану неку јер смо се сећали кад смо горе се скупили у шуми у брду Јасеновце јер то нам је било близу, рекох да нам не страдају деца као што су страдала у оном рату, ми смо се организовали, Милан кад је Шпановић дошао, сећам се дошао је у СМБ униформи оној старој и док је био ту мене је Милан Милашиновић Мудри, такорећи одредио да ја будем као командир тих неких 50-ак људи који смо се ми скупили, тако да ја знам кад је Милан и дошао код нас и кад је отишао и ако је везано то.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли је, он каже Милан је бацио пушку тамо код споменика у селу Рајић, да ли је он то видео или је чуо?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Ја сам то видео, ја сам видео кад је Милан Шпановић бацио на траву пушку и нешто опсовао и вели водите ме у затвор, радите шта хоћете и отишао је.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли је било ту још присутних лица?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Јесте.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Да ли се после Шпановић Милан враћао код вас, дакле у ту, да кажем, организовану стражу сеоску или касније да ли се прикључио јединици у којој је сведок био?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Није, није. После тога није се уопће прикључивао код нас. Он је после отишао да ради у Црвени крст.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко га је послао, како је дошао?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Не знам како је он доспео тамо, само сам га видео тамо да ради са Љиљом Арбутином и са Ђуком тим Рађеновићем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли Ви одлазили у тај магацин Црвеног крста?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Јесам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од кад је постојао тај магацин?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Ја мислим да је то било већ септембар, крајем септембра ту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Крајем септембра?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е, сад како је, ко је оформио тај магацин Црвеног крста, како је дошло до тога? Ви као командир ваљда сте били упућени?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Добро, да Вам кажем, то је званично мене човек тај одредио, сад га нема, он је нама био као свима јер је он био резервни старешина.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли знате, пошто кажете од септембра месеца је постојао тај магацин Црвеног крста, ко је формирао тај магацин, како је дошло, како сте се то организовали?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: То је међународна нека ова хуманитарна које су нам довозиле неке на пример гардеробе, храну, ми нисмо имали продавнице, то је било значи пукло све.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али како је дошло до тога да се од септембра то формира? Ко је формирао? Да ли имате то сазнање како се то организовало?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Био је корпус, корпус је био бањалучки, корпус је дошао, можда и касније. Кад је дошао корпус онда је све другачије функционисало. Онда значи ми више нисмо били, већ смо морали онда бити под командом корпуса. Е, сад да ли је то већ корпус Црвени крст кад је био формиран јер они су дошли око 01. октобра бањалучки корпус на наше просторе.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Ево сад већ, кад је кренуо да одговара на ово питање за територијалну одбрану, за бањалучки корпус, кад је то бањалучки корпус стигао на те просторе?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: 01. октобра.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: 01. октобра? А пошто је каже био од почетка у тој организацији, имао је некакву улогу командира вода, какав је његов пут даље након доласка бањалучког корпуса, да ли може нешто рећи када се званично формира Територијална одбрана, да ли има тих сазнања?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Територијална се одбрана одмах оформила кад је дошао бањалучки корпус, онда смо ми морали били мобилизовани и способни, војно способни људи, онда кад је дошао бањалучки корпус војска онда смо војно способно сви били ангажовани. Ја сам се прикључио одмах бањалучком корпусу после доласка бањалучког корпуса. Многи су напустили, неко је отишао не знам куд је већ пре тога, кога је ухватила полиција ухватила, кога није ништа.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Изјавио је да познаје и оштећене. Да ли му је позната судбина Кочић Јосипа, Богуновић Ђуре, Филиповић Луке у том периоду септембар, октобар 1991. године?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: То ми није било познато до сад, док ме Милан није звао за сведока. Једино знам кад сам био горе на тој стражи на положају, дошао је неко, сад ко је дошао не сећам се, да је на санитарска кола пуцано из Кочић Јосипа дворишта и да су код Ђуре и овога како се зове тај, Филиповић Луке нађене радио станице и да их је полиција покупила и одвела у Окучане, у Градишку, у Бањалуку, не знам, то сам чуо након два дана. Ето толико ја знам, а знам да је тај Јоза

Кочић он је инвалид од оног прошлог рата, ја сам му носио лично пензију, разумете. Ја сам био поштар, а с њима сам свима исто био добар, са сваким сам био као особа која ради тај посао, значи сваку мораш странку да задовољиш и да будеш добар са свима.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: И моје последње питање још једном да резимирамо везано за Шпановић Милана, да ли је он било када видео Шпановић Милана у својству војника у саставу Територијалне одбране, односно у саставу бањалучког корпуса?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Не, нисам. Како је бацио онда пушку кад је био ја га више нисам видео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је било још случајева да је неко тако бацио пушку?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Па било је, било је али људи су долазили из средина, буде дан-два и збрише, не знаш ни како се зове ни одакле је стигао или је дошао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Знате ли још неко име да је тако бацио пушку и да нема више никакве контакте?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Па добро сад баш, знам баш Милан кад је бацио да је нешто опсовао, а сад шта је, бацио је вели водите ме у затвор.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Мислим, ми ово утврђујемо, Ви ћете дакле ценити ове околности везано за само кривично дело, мислим да је довољно испитан сведок да би га више требало питати. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте све време били у Територијалној одбрани?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Не.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: До када?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Ја сам био негде до марта 1992. године зато што сам поново почео да радим у пошти, некад сам повремено ишао на стражу негде с овим позадинцима маторим који су били код магазина. Ја сам до краја 1995. године радио у пошти и баш водио сам и сам пошту једну ту код нас у Рајићу и тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Реците ми да ли је након тог бацања пушке па одласка после у Црвени крст, Милан Шпановић уопште више био војно ангажован, облачио некакву униформу или било шта друго?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: То не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не знате? Јесте ли живели у то време тамо?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Јесам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Имамо исказе разних сведока који говоре о томе да је био у полицији САО Крајине, да ли знате нешто о томе, Ви сте поштар, познајете све, сваког човека?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Добро, ја знам да ја нисам био у полицији САО Крајине.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Нисам Вас то питао, него да ли је он био? Знате, не знате?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Па не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, кажите, и то је одговор. Обзиром да сте били то што сте били и да сте радили то што сте радили пре рата и тако то и казали сте да познајете сваког човека, да ли су ти, та лица Квочић Јосип, Богуновић Ђура, Филиповић Лука били у завади са Шпановић Миланом или са његовом породицом?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не знате?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Нису сигурно били.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Нису били, је ли?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Ја знам да су они чак и кумови са Булатовићима, са Гргићима који су хрватске нације, они су били једна угледна фамилија колико ја знам. Милан је један повучен дечко, никад се није знало за њега.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате, односно да ли се сећате да ли су се та лица за која сте рекли да их је војна полиција лишила слободе па после одвела у затвор у Старој Градишки, да ли су се они после вратили у Рајић да живе ту? Говорим о 1992., 1993., 1994., 1995. док сте Ви тамо били?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Док смо ми били тамо мислим да нису, јер ови што су људи били с нама до краја тамо њих је било више, били су чак у радној групи некој, радили су са нама, али ови мислим да нису били се вратили.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А да ли знате да ли су они имали неке, били повређени том приликом или током боравка тамо у том затвору та тројица?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: То не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате ова лица која су радила у магацину у Црвеном крсту, где су пре тога радили?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Љиља Арбутина радила је на жељезници.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овај други што сте спомињали?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Ђуро Рађеновић он је радио у грађевинском, радник у Новској, возио је камион, миксер и тако нешто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је и он био у тој групи која се самоорганизовала у почетку?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Само ја не знам, мислим да је он чак у Аустралији, не знам сигурно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми да ли је после тога био код вас као припадник ТО, мислим код вас или у вашој јединици или у некој другој јединици да је Вама познато?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Тај Ђуро? Ја мислим да је он то радио до самог краја ту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У Црвеном крсту?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Да, колико се ја сећам тога. То није од мене било далеко 150-200 метара од моје куће, али нисам имао потребу да тамо кажем и долазим, ја сам имао обавезе у пошти па кад нешто кући човек би требао да заврши тако да нисам одлазио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А како сте Ви позивали Вашу јединицу, како је то изгледало?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Како, разумете кад се комшије скупе и тако, нисмо је звали никако, то је један тај покојни Милан скупе се они као био је мало на обуци некој резервне старешине учио па је он као нас водио и док није дошао бањалучки корпус то се разишло и неко некуд у јединицу, могли смо прићи бањалучком корпусу и то је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А колико је село Рајић удаљено од Старе Градишке?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Па једно од Окучана 8 и доле, па 10-12 км тако негде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А где сте Ви носили пошту?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Ја сам носио у Новска ми општина, а ово је Нова Градишка, мислим да је Стара Градишка под Новом Градишком општина. Ја сам значи доле Лађевци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то општина Стара Градишка или је?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Није, то је под Новом Градишком општине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте некад одлазили у Стару Градишку?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Нисам никад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Никад?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Пролазио јесам за Босанску Градишку али тамо нисам, јер тамо је било неки столарски погон, било је и затвореници пре рата, тако да нисам имао потребе, нисам ишао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли има питања? Да ли Ви имате неко питање? Нема више питања. Да ли Ви имате нешто још да изјавите, можда нешто што Вас нисмо питали, а мислите да је битно?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Кажем немам, много се тога ни не сећам да Вам кажем, то је прошло већ много година и немам ја нешто тога да се и сјећам, ја сам исто лоше прошао, мени су и сестру масакрирали 1991. године и зета, разумете. Ја нисам дао исто одмазду као што и он није и то вам сигурно говорим. Они су радили са мном ти људи, ја им нисам, још сам им поделио пиће и тако што смо добили нешто да попијемо ја сам њима првим давао него себи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли имате неке трошкове доласка?

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате ништа. Хвала Вам, можете ићи.

СВЕДОК МИХАЈЛО МИЛАНОВИЋ: Живели, до виђења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: До виђења. Добро. Овим смо завршили за данас.

Ја ћу Вам прочитати службену белешку везану за овај 06. април 2010. године где смо резервисали за евентуално видео линк. Покушавам стално да ступим у контакт са сведоцима оштећењима, јер Ви сте у неколико наврата изјавили да ето желели бисте да се суочите са њима, да нисте били, нико није био присутан када су они били саслушани у фази истраге. Међутим, уложени су сви напори, али не можемо да обезбедимо њихово саслушање, тако да ћу Вам прочитати службену белешку Одељења за ратне злочине, Служба за помоћ и подршку оштећењима и сведоцима број К-По2-Су. Стр.пов. 11/10 од 23.03.2010. године – «Дана 23.03.2010. године контактирала ме је колегиница из Одјела за подршку жртвама и свједоцима у казним поступцима и поступцима за казнена дјела ратних злочина из Републике Хрватске, Управе за казнено право, госпођа Никица Видман-Хамер и обавестила да сведоци који су позвани да путем аудио видео конференцијске везе сведоче дана 06. априла 2010. године у предмету овог суда не желе да сведоче, а о чему ће доставити писмено обавештење», тако да смо и овим исцрпели све наше, што је било у нашој моћи. Не можемо да дођемо до сведока оштећених. Имамо још предлоге из овог Вашег задњег поднеска од 26.02.2010. године, Ви сте нам предложили да прибавимо силну неку документацију од надлежних војних правосудних органа Републике Српске, евиденција заробљених и притворених лица, међутим, ја не знам ми то не можемо никако да добијемо у то време, ја

не знам зашто Република Српска, вероватно мислите браниоче зато што је био у то време бањалучки корпус, због тога мислите?

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Неко ко је наследио, дакле, те војне команде које су касније формиране и које су постојале након завршетка рата у Бањалуци, претпостављам да је документација из бањалучког корпуса негде архивирана да негде постоји, сигурно постоје архиве. Конкретно, мислим да је чак касарна Козара где је архива била бањалучког корпуса. Дакле, ја сам то предложио, предложио сам посебно медицинску документацију коју би морали да имају оштећени ако су у питању те повреде о којима је реч овде у овој оптужници.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оно што имамо од документације то сте видели.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Па имамо, имамо документацију како се остварује за Квочић Јосипа пензија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али за овај бањалучки корпус, он је био у оквиру ЈНА, ми смо се обратили ВБА.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Видео сам ја, прочитао сам ја да сте Ви писали тамо итд., али ја не знам, ја морам као бранилац да уложим максималне напоред да Вама предложим, Ви ћете на крају одлучити оно о чему ћете сутра донети пресуду па ћете стајати иза те пресуде тако да шта друго. Ја се само извињавам, пошто смо помињали малопре Арбутину, мислим да је, овде немам тај поднесак Арбутина предложена у оном мом првом као сведок.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте у првом.

АДВ. ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Па само да знам ако ћете одлучити да је саслушавате или нећете или ћемо се спремати за завршне речи ако имате намеру да неке сведоке још или?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам овако како смо ми планирали да се прочитају још ови докази који су у списима, 06. април да нам остане, пошто је тај датум био резервисан, наравно био је предвиђен видео линк, међутим, пошто нисмо у могућности да то све организујемо да 06. априла буду завршне речи и да ми то приведемо крају. Данас ћемо наставити са читањем ових писмених доказа. Да ли тражите неку паузу или можемо одмах да наставимо?

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ОДРЕЂУЈЕ СЕ пауза у трајању од 20 минута ради одмора.

Настављено у 11,30 часова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У међувремену стигао је допис Управе за казнено право, Одјел за подршку жртвама и сведоцима у казним поступцима и поступцима за казнену дјела ратних злочина Ур.бр.514-05-02-02-09-35 од 25.02.2010. године:

«Обавештавамо вас да је дјелатница Одјела за подршку жртвама и сведоцима у казним поступцима и поступцима за казнену дјела ратних злочина, поново ступила телефонским путем у контакт са синовима сведока Квочић Јосипа и Богуновић Ђуре који су позвани свједочити путем видеоконференцијске везе дана 06. травња 2010. године, пред Жупанијским судом у Загребу. Свједоци нису у могућности приступити суду и свједочити због старости и здравствених проблема, а медицинску документацију доставиће суду накнадно. У потпису – начелница Одјела Верица Орешић-Цвитан». То смо добили сада и званичним путем.

Да ли има неких још предлога у овом моменту? Нема ништа.

АДВ.ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Ја остајем и даље при оним мојим предлозима који су предати у писменом поднеску, а сада у складу са Вашим одлукама ја ћу евентуално после овога претреса са мојим брањеником да договорим да ли ћемо још нешто предлагати или нећемо предлагати. У овом тренутку оно што има у писменом поднеску.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се:

Изврши увид у списе Жупанијског суда у Пожеги бр.К.39/96 – К.42/97.

У смислу члана 337 став 1 тачка 1 ЗКП читају се и то:

-исказ сведока Мирка Гргића од 27.03.2009.године у Жупанијском суду у Сиску, а који је испитан у присуству истражног судије Окружног суда у Београду и заменика тужиоца за ратне злочине Републике Србије,

-исказ сведока Мирка Крижанића од 27.03.2009. године у Жупанијском суду у Сиску, а који је испитан у присуству истражног

судије Окружног суда у Београду и заменика тужиоца за ратне злочине Републике Србије.

Чита се службена белешка истражног судије КИ.В.13/2007 од 24.04.2009. године, у којој је констатовано да је судија Вишња Вукић изјавила да су оригинали записника саслушаних сведока заједно са целокупном расположивом медицинском документацијом оштећених прослеђени суду Београду.

Чита се допис Жупанијског суда у Сиску, Република Хрватска, Истражног одјела од 09.04.2009. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је онај допис којим извештавају да Рајко Демагић живи у САД.

Чита се повијест болести за Квочић Јосипа од 17.12.1991.године; налаз радиолога за Квочић Јосипа од 20.12.1991.године; налаз и мишљење лијечничке комисије за преглед особа обухваћених Законом о војним инвалидима број 4813/92 од 24.09.1992. године за Квочић Јосипа; упутница радиологу од 11.02.1992. године; решење Жупаније сисачко-мославачке, Уреда за рад здравство и социјалну сркб, Испоставе Новска од 18.07.1995. године Ур.бр.2176-03/3-02/1-95-2 којим се Квочић Јосипу признаје својство цивилног инвалида рата VI групе са 60% инвалидитета, за стално и право на особну инвалиднину VI групе; повијест болести од 07.10.1995. године за Квочић Јосипа; решење Републике Хрватске, Министарство рада и социјалне скрби, Сектор заштите жртава и судионика рата, Ур.бр.524-05/1-96-2 од 02.12.1996. године, којим се поништава решење Жупаније сисачко-мославачке Уреда за рад здравство и социјалну сркб, Испоставе Новска од 18.07.1995. године; решење Републике Хрватске, Сисачко-мославачка жупанија Уреда за рад, здравство и социјалну скрб, Испостава Новска број 2176-03/3-02/1-97-7 од 27.05.1997. године којим се Квочић Јосипу признаје привремено до 31.02.1998.године својство цивилног инвалида рата 5. групе са 70% инвалидности те право на особну инвалиднину; решење Републике Хрватске, Државна управа за скрб о развојаченим бранитељима и цивилним жртвама домовинског рата Ур.бр.542-03/1-97-2 од 11.11.1997. године, којим се мења решење од 27.05.1997. године; налаз и мишљење за Квочић Јосипа првоступањске лијечничке комисије за преглед особа обухваћених Законом о заштити војних и цивилних инвалида рата бр.359/97 од

17.03.1997. године; налаз и мишљење за Квочић Јосипа другоступањске лијечничке комисије за преглед особа обухваћених Законом о заштити војних и цивилних инвалида рата бр.2136 од 11.09.1997. године; повијест болести од 30.03.2004. године за Квочић Јосипа, мишљење психолога Националног центра за психотрауму од 05.01.2004. године за Квочић Јосипа; решење Републике Хрватске, Уред државне управе у Сисачко-мославачкој жупанији, Служба за друштвене делатности, Испостава Новска, Ур.бр.2176-08-03-02-9 од 24.06.2002. године за Квочић Јосипа, цивилном инвалиду рата признаје се право на опскрбнину од 01.02. до 31.12.2002. године; као и решење Ур.бр.2176-08-03-03-3 од 28.03.2003. године којим се Квочић Јосипу признаје право на опскрбнину од 01.01. године до 31.12.2003. године; решење Уреда државне управе у Сисачко-мославачкој жупанији, Уреда за рад здравство и социјалну скрб, Испостава Новска, Ур.број 2176-03/2-02/1-02-4 од 07.02.2002. године, којим се признаје Јосипу Квочићу цивилном инвалиду рата V групе право на опскрбнину од 01.02. до 31.12.2002. године; решење Републике Хрватске, Министарство рада и социјалне скрби, Управа заштите жртава и судионика рата, Одјел за заштиту цивилних жртава из домовинског рата Ур.бр.524-05/2-01-2 од 15.05.2002. године којим се поништава решење Уреда државне управе у Сисачко-мославачкој жупанији, Уреда за рад здравство и социјалну скрб, Испостава Новска Ур.бр. 2176-03/2-02/1-02-4 од 07.02.2002. године, предмет је враћен првоступањском тијелу на поновни поступак и доношње новог рјешења.

Чита се потврда Владе Републике Хрватске, Министарство одбране, Комисија за поступање са особама заробљеним у оружаним сукобима у Републици Хрватској од 10.09.1992. године, којом се потврђује да је Јосип Квочић био лишен слободе од стране непријатељских снага, те провео у логору «Стара Градишка» у времену од 29.09.1991. године до 12.12.1991. године.

Чита се увјерење Републике Хрватске, Државне управе за скрб о развојаченим бранитељима и цивилним жртвама домовинског рата Ур.бр.542-04-97-5364 од 30.07.1997. године, којим се Јосип Квочић води као заточена особа у раздобљу од 29.09.1991. године до 12.12.1991. године.

Чита се лијечнички налаз за Квочић Јосипа, Опће болнице Задар од 03.02.1995. године.

Чита се пресуда Републике Хрватске, Жупаниски суд у Пожеги К.42/97-9 од 05.06.1997. године, којом је опт.Милан Шпановић оглашен кривим да је починио кривично дело против човјечности и међународног права, ратни злочин против цивилног становништва из члана 120 став 1 ОКЗ РХ и осуђен на казну затвора у трајању од 15 година, која је постала правноснажна дана 13.08.1997. године.

Чита се медицинска документација Диспанзера за ментално здравље Кутина од 17.12.1991. године и од 30.12.1991. године, за Квочић Јосипа.

Чита се налаз специјалисте Нове болнице Загреб, Поликлиника, Амбуланта КИР. АМБ бр.505 од 29.01.1992. године за Богуновић Ђуру.

У смислу члана 337 став 1 тачка 1 ЗКП чита се исказ сведока Рајка Демагића дат истражном судијом Војног суда у Загребу у предмету број III Кир-270/93 од 16.09.1993. године, обзиром да се налази у САД на суду непознатој адреси.

Чита се замолница Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине од 17.09.2009. године, прослеђена надлежном државном органу Републике Хрватске ради уручења позива св.Филиповић Ивану, Богуновић Ђури, Квочић Јосипу, Гргић Мирку и Крижанић Мирку за главни претрес заказан за 28.10. и 29.10.2009. године

Чита се обавест Републике Хрватске Министарства правосуђа, Одјел за подршку жртвама и свједоцима у казним поступцима и поступцима за казнена дјела ратних злочина Ур.бр.514-05-02-02-09-26 од 20.10.2009. године, којим између осталог извештавају суд да су ступили у контакт са свим сведоцима позваним на главну расправу заказану за дане 28. и 29.10.2009. године, осим са сведоком Кнежевић Жељком и Гргић Жељком. Међутим иако им је указано на важност непосредног сведочења ниједан сведок не пристаје сведочити пред Окружним судом у Београду већ желе сведочити путем аудио-видеоконференцијске везе, осим сведока Богуновић Ђуре који је тешко болестан и непокретан, па није могуће његово сведочење нити на такав начин.

Чита се службена белешка Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине бр.К.В.1/09 од 21.10.2009. године којом је констатовано да је у телефонском разговору обављеном са г-ђом Јосипом Јермен из Министарства правосуђа у Загребу могућа организација салсушања сведока и сведока оштећених путем видеоконферецијске везе из Жупанијског суда у Загребу дана 02.12.2009. године

Чита се замолница Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине од 22.10.2009. године, прослеђена надлежном државном органу Републике Хрватске ради уручења позива св.Филиповић Ивану, Квочић Јосипу, Гргић Мирку и Крижанић Мирку за саслушање путем видеоконференцијске везе из Жупанијског суда у Загребу дана 02.12.2009. године.

Чита се извадак из казнене евиденције Републике Хрватске, Министарства правосуђа, Управа за казнено право, Одјел за казнене евиденције Ур.бр.514-05-01-01-09-02 од 13.10.2009. године, за опт.Шпановић Милана.

Чита се допис председника Општинског суда у Кутини, Стјепана Рожића, број 9-Су-369/09 од 26.10.2009. године, којим извештава Окружни суд у Београду у вези замолнице од 17.09.2009. године, за Ђуру Богуновића, Жељка Гргића, Жељка Кнежевића и Јосипа Квочића да позиви нису уручени, а да су позиви за главну расправу за дан 28.10.2009. године Филиповић Ивану, Гргић Мирку и Крижанић Мирку уредно уручени. Из записника састављеног код Општинског суда у Кутини број 9-Су-369/09 од 26.10.2009. године, утврђено је да нису приступили Жељко Гргић - достава позива враћена са напоменом да се одселио у Загреб, сведок Ђуро Богуновић – син испричао изостанак телефоном с обзиром да је Ђуро Богуновић тешко болестан и непокретан, стар 84 године и није у могућности да приступи, сведок Квочић Јосип није приступио – достава позива уредна, а према исказу осталих присутних исти је болесан и није у могућности приступити суду ради уручења позива; Кнежевић Жељко није приступио позив није примио, према изјави присутних исти је професионални војник и налази се на терену. Присутном Ивану Филиповићу позив је уручен и присутном Гргић Мирку и Крижанић Мирку позиви уредно уручени.

Чита се допис равнатељице, Сање Нола, Одјела за подршку жртвама и свједоцима у казним поступцима и поступцима за казна дјела ратних злочина, Републике Хрватске Ур.бр.514/05-02-02-09-32 од 11.12.2009. године којим извештавају суд да је Одјел за подршку жртвама и свједоцима у казним поступцима и поступцима за казна дјела ратних злочина поново ступио у контакт са свједоцима Квочић Јосипом, Гргић Мирком и Крижанић Мирком, док са Иваном Филиповићем није успостављен контакт. Сведок Квочић Јосип изјавио да је стар и болестан, да је већ свједочио у овом предмету и да више не жели свједочити путем видео конференцијске везе из Жупанијског суда у Загребу. Свједоци Гргић Мирко и Крижанић Мирко такође не желе сведочити путем видео везе из Жупанијског суда у Загребу и да се могу само присилно довести.

Чита се записник о испитивању свједока Жељка Кнежевића и Жељка Гргића број Кир-3981/09 од 02.12.2009. године, саслушани путем видеоконференцијске везе из Жупанијског суда у Загребу.

Чита се допис Републике Србије, Министарство одбране, ВБА бр.169038-3 од 14.12.2009. године.

Чита се допис заменика тужиоца за ратне злочине КТРЗ бр.14/07 од 24.12.2009. године.

Чита се допис истражног судије Жупанијског суда у Загребу, број 3981/09 од 11.12.2009. године, којим извештава да за сведоке Ивана Филиповића, Јосипа Квочића, Мирка Гргића и Мирка Крижанића, који нису приступили у просторије Жупанијског суда у Загребу ради саслушања путем видеоконференцијске везе дана 02.12.2009. године, нису враћене повратнице, тако да се не може проверити да ли је достава позива била уредно исказана или не.

Чита се допис Министарства одбране, Сектор за материјалне ресурсе ВМА бр.9-1677 од 30.12.2009. године, као и фотокопија медицинске документације за пок.Шпановић Жељка који је лечен у клиници за општу и васкуларну хирургију ВМА од 08.10. до 13.10.1991. године, врши се увид у фотокопију историје болести из Клиничко медицинског центра Бања Лука.

Чита се допис Управе за људске ресурсе, Управе за обрану Сисак, Уред за обрану Новска Ур.бр.512 М2-79-02-09-2 од 30.12.2009. године.

Чита се обавештење Клиничког центра Бања Лука бр.01-893-2/10 од 08.02.2010. године.

Чита се замољница Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине број К.В.1/09 од 19.02.2010. године за саслушање сведока оштећених Квочић Јосипа и Ђуре Богуновића путем видеоконференцијске везе дана 06.04.2010. године из Жупанијског суда у Загребу.

Чита се извештај из КЕ МУП РС, Полицијска управа Нови Сад бр.1-41/10 од 12.02.2010. године, Бачка Паланка за опт.Шпановић Милана, као и извод из прекршајне евиденције МУП РС, Полицијска испостава Бачка Паланка од 05.02.2010. године за опт.Шпановића.

Чита се обавештење Војног одсека Нови Сад, Одељак Бачка Паланка, број 18-35 од 23.02.2010. године, којим извештавају суд да се опт.Шпановић Милан не води у војној евиденцији

Чита се налаз и мишљење судских вештака доц.др Александра Јовановића, спец.неуропсихијатрије и доц.др Наде Јанковић спец. медицинске психологије од 26.02.2010. године за опт. Милана Шпановића.

Чита се извештај Министарства одбране, ВБА бр.1550-3 од 10.03.2010. године везано за почетак оружаног сукоба на територији Хрватске и допис ВБА број 1550-5 од 15.03.2010. године, као и допис ВБА од 19.03.2010. године везано за бањалучки корпус да је био у организацијском саставу бивше ЈНА до марта 1992. године.

Прочитани су наведени писмени докази.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли неко има нешто да прокоментарише, да примети?

АДВ.ЂОРЂЕ КАЛАЊ: Само једна констатација, примедба у складу са одбраном опт.Милана Шпановића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Веће је разматрало ове ваше предлоге из поднеска од 26.02.2010. године, ви сте добили овај поднесак, изјаснили сте се тужиоче је ли тако?

Веће доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈАЈУ СЕ предлози браниоца оптуженог Шпановић Милана, од 26.02.2010. године и то:

-да се путем међународне правне помоћи од КПЗ Стара Градишка Р Хрватска, или надлежних војних и правосудних органа Републике Српске прибави евиденција заробљених или притворених лица, а из које би се утврдило у којем временском периоду су се током 1991. до 1992. године сведоци оштећени Богуновић Ђуро, Квочић Јосип и Филиповић Лука сви из Боровца, Општина Новска, налазили у овој установи,

-да се од надлежних органа прибаве писмени докази, одлуке, решења из којих би се могло утврдити по ком основу су се налазили у притвору, ко је донео одлуку о њиховом притварању и каснијем пуштању на слободи и размени,

-да се прибаве имена лица која су вршила стражарску службу, службу обезбеђења и надзора у КПЗ Стара Градишка, а који су у то време били одговорни за безбедност Квочић Јосипа, Филиповић Луке и Богуновић Ђуре,

-да се иста саслушају као сведоци уколико имају непосредна сазнања о свим околностима боравка оштећених у овој казнено поправној установи,

-да суд прибави писмену евиденцију уласка и изласка незапослених лица у КПЗ Стара Градишка ради утврђивања да ли постоји евиденција о уласку Шпановић Милана у КПЗ Стара Градишка на дан 18.10.2009. године и касније, све до 02.02.1992. године, имена управника, надзорника, стражара и чувара који су у том периоду били ангажовани у КПЗ Стара Градишка,

-да суд прибави сву медицинску документацију о евентуалним прегледима, повредама и лечењу оштећених за време боравка у КПЗ Стара Градишка,

-да суд након прибављања наведене медицинске документације одреди судско медицинско вештачење којим би се утврдило да ли постоји евиденција повреда које су задобили сведоци оштећени,

-да суд путем међународне правне помоћи у својству сведока саслуша Слободана Митрашиновића из Норвешке, којим поводом су дошли до Старе Градишке и касније начина уласка Шпановић Милана у простор КПЗ Стара Градишка, времену проведеном у КПЗ и касније повратку у Боровац,

-да суд путем међународне правне помоћи у својству сведока позове и непосредно саслуша сведоке Којунцић Јоцу, Булатовић Мату, Булатовић Петра, Богуновић Младена, Гргић Ива, Гргић Даницу, Ивановић Антона, Ивановић Јованку, Иваштиновић Андрију, Чокорац Слободана, Чокорац Ђурђицу, Гргић Мату, Гргић Секу, Крижанић Мирка, Гргић Мирка, Ковачевић Мату и Ковачевић Илију, а на околности да ли их је на било који начин опт.Шпановић Милан малтретирао, злостављао, вређао на националној или било којој другој основи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Веће је одбило ове Ваше предлоге налазећи да је расветљено довољно чињенично стање у овом предмету, тако да то су разлози због чега су одбијени сви ови ваши предлози. Да ли имате још у овом моменту неке предлоге? Немате за сада, је ли тако? Добро.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес се одлаже, а следећи заказује за:

06. април 2010. године са почетком у 09,30 часова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За 06. април предвиђено је давање завршних речи. То је иста ова судница, судница бр.4.

То би било све.

Записничар

Председник већа-судија